

TẬP ĐỌC

CHÚ ĐI TUẦN

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc lưu loát, diễn cảm bài thơ với giọng nhẹ nhàng, trù mến, thể hiện tình cảm thương yêu của người chiến sĩ công an với các cháu học sinh miền Nam.

2. Hiểu các từ ngữ trong bài, hiểu hoàn cảnh ra đời của bài thơ.

Hiểu nội dung, ý nghĩa bài thơ : Các chiến sĩ công an yêu thương các cháu học sinh ; sẵn sàng chịu gian khổ, khó khăn để bảo vệ cuộc sống bình yên và tương lai tươi đẹp của các cháu.

3. Học thuộc lòng bài thơ.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Tranh minh hoạ bài đọc trong SGK, thêm tranh ảnh chiến sĩ đi tuần tra (nếu có).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

HS đọc lại bài *Phân xử tài tình*, trả lời các câu hỏi về bài đọc.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

GV khai thác tranh minh hoạ (các chiến sĩ đi tuần trong đêm, qua *Trường học sinh miền Nam*), giới thiệu bài thơ *Chú đi tuần* – là bài thơ nói về tình cảm của các chiến sĩ công an với học sinh miền Nam (đang học ở trường nội trú miền Bắc). Các chiến sĩ đi tuần trong hoàn cảnh như thế nào ? Các chú có những tình cảm và mong ước gì đối với học sinh ? Đọc bài thơ này, các em sẽ rõ những điều ấy.

2. Hướng dẫn HS luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– Một HS giỏi đọc toàn bài (đọc cả lời đề tựa của tác giả : *Thân tặng các cháu học sinh miền Nam*).

– Một HS đọc phần chú giải từ ngữ sau bài (*học sinh miền Nam, đi tuần*).

– GV nói về tác giả và hoàn cảnh ra đời của bài thơ : Ông Trần Ngọc, tác giả bài thơ là một nhà báo quân đội. Ông viết bài thơ này năm 1956, lúc 26 tuổi. Bấy giờ, ông là chính trị viên đại đội thuộc trung đoàn có nhiệm vụ bảo vệ thành phố Hải Phòng, nơi có rất nhiều trường nội trú dành cho con em cán bộ miền Nam học tập trong thời kì đất nước ta bị chia thành hai miền Nam, Bắc (1954 – 1975). Trường học sinh miền Nam số 4 là trường dành cho các em ở tuổi mẫu giáo. Các em còn nhỏ đã phải sống trong trường nội trú xa cha mẹ ; nhiều em cha mẹ đang công tác vùng địch chiếm ở miền Nam, hoàn cảnh rất đáng được hưởng sự chăm sóc, yêu thương đặc biệt.

– Nhiều HS tiếp nối nhau đọc 4 khổ thơ (2 – 3 lượt). GV kết hợp sửa lỗi về phát âm, cách đọc cho HS (nếu có) ; nhắc các em đọc đúng các câu cảm, câu hỏi :
(*Các cháu ơi ! Giấc ngủ có ngon không ? Các cháu cứ yên tâm ngủ nhé !,...*)

– HS luyện đọc theo cặp.

– Một, hai em đọc cả bài.

– GV đọc diễn cảm toàn bài : giọng nhẹ, trầm lắng, trù mẫn, thiết tha ; vui, nhanh hơn ở 3 dòng thơ cuối thể hiện mơ ước của người chiến sĩ an ninh về tương lai của các cháu và quyết tâm làm tốt nhiệm vụ vì hạnh phúc của trẻ thơ.

b) Tìm hiểu bài

HS trao đổi nhóm, trả lời các câu hỏi trong SGK. Đại diện các nhóm trả lời câu hỏi trước lớp. GV điều khiển lớp đối thoại, nhận xét và tổng kết.

* *Gợi ý trả lời các câu hỏi :*

– *Người chiến sĩ đi tuần trong hoàn cảnh như thế nào ?* (Đêm khuya, gió rét, mọi người đã yên giấc ngủ say.)

– *Đặt hình ảnh người chiến sĩ đi tuần trong đêm đông bên cạnh hình ảnh giấc ngủ yên bình của các em học sinh, tác giả bài thơ muốn nói lên điều gì ?* (Tác giả bài thơ muốn ca ngợi những người chiến sĩ tận tụy, quên mình vì hạnh phúc của trẻ thơ.)

– *Tình cảm và mong ước của người chiến sĩ đối với các cháu học sinh được thể hiện qua những từ ngữ và chi tiết nào ?* GV viết câu hỏi lên bảng, gạch dưới những từ ngữ quan trọng. Khi HS trả lời, GV viết bảng những từ ngữ, chi tiết thể hiện đúng tình cảm, mong muốn của người chiến sĩ an ninh :

– Tình cảm :

+ Từ ngữ : xưng hô thân mật (*chú, cháu, các cháu ơi*), dùng các từ *yêu mẫn, lưu luyến*.

+ Chi tiết : hỏi thăm *giấc ngủ có ngon không*, dặn *cứ yên tâm ngủ nhé*, tự nhủ đi tuần tra để *giữ mãi ấm nơi cháu nằm*.

– Mong ước : *Mai các cháu... tung bay*.

GV : Các chiến sĩ công an yêu thương các cháu HS ; quan tâm, lo lắng cho các cháu, sẵn sàng chịu gian khổ, khó khăn để giúp cho cuộc sống của các cháu bình yên ; mong các cháu học hành giỏi giang, có một tương lai tốt đẹp.

c) *Đọc diễn cảm và HTL bài thơ*

– Bốn HS tiếp nối nhau đọc bài thơ. GV kết hợp hướng dẫn để HS tìm đúng giọng đọc bài thơ (theo gợi ý ở mục 2a).

– GV hướng dẫn cả lớp luyện đọc diễn cảm đoạn thơ tiêu biểu theo trình tự đã hướng dẫn. Có thể chọn đoạn sau. Chú ý cách nhấn giọng, ngắt nhịp thật tự nhiên giữa các dòng thơ theo gợi ý sau :

Gió hun hút / lạnh lùng

Trong đêm khuya / phố vắng

Súng trong tay im lặng,

Chú đi tuần / đêm nay

Hải Phòng / yên giấc ngủ say

Cây / rung theo gió, lá bay xuống đường...

Chú đi qua cổng trường

Các cháu miền Nam / yêu mến.

Nhìn ánh điện / qua khe phòng lưu luyến

Các cháu ơi ! Giấc ngủ có ngon không ?

– HS nhắm đọc từng dòng từng khổ, cả bài thơ.

– HS thi đọc thuộc lòng từng khổ, cả bài thơ.

– Cả lớp bình chọn người đọc diễn cảm hay nhất, người có trí nhớ tốt nhất.

3. Củng cố, dặn dò

GV nhận xét tiết học. Yêu cầu HS về nhà tiếp tục HTL bài thơ.